

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 18SKomp/3/2023
Identifikačné číslo spisu: 7222211754
Dátum vydania rozhodnutia: 28. júna 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Nad'
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7222211754.1

UZNESENIE

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zložený z predsedu senátu JUDr. Pavla Nad'a a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., JUDr. Terézie Mecelovej, JUDr. Jaroslavy Fúrovej, JUDr. Nory Halmovej (sudkyňa spravodajkyňa), JUDr. Jany Haluškovej, Mgr. Michala Novotného a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v kompetenčnom spore medzi Správnym súdom v Košiciach (pôvodne Krajským súdom v Košiciach) a Mestským súdom Košice ä(pôvodne Okresným súdom Košice II.), vo veci žalobcu TEEBA, s.r.o., Jarmočná 2, Košice, IČO: 36 651 028, zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Antolom so sídlom Krivá 23, Košice, proti žalovaným 1/ J. TRANS TRADE. s.r.o., so sídlom Jarmočná 2, Košice, IČO: 361 72 219, 2/ Okresný úrad Košice, katastrálny odbor, južná trieda 82, Košice, o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu a zrušenie vecného bremena, naposledy vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 6S/9/2023 a predtým na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 12C/15/2022, o nesúhlase s postúpením, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci nie je daná právomoc správneho súdu.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenu 25. novembra 2022 na Okresný súd Košice II domáhal vyslovenia neplatnosti právneho úkonu a zrušenia vecného bremena, resp. zrušenia právneho úkonu povolenia vkladu o vecnom bremene k nehnuteľnosti podľa výpisu z LV č. XXXXX, parcelné číslo 3257/20, 3257/60, 3257/61, 3257/20, 3257/57, 3257/59, ako absolútne neplatného.

2. Okresný súd Košice II prípisom zo dňa 09.01.2023 č. k. 12C/15/2022-29 postúpil vec Krajskému súdu v Košiciach ako vecne príslušnému z dôvodu, že podanie žalobcu posúdil ako žalobu, resp. žalobný návrh, ktorým žalobca žiada zrušiť rozhodnutie č. V-10878/2005 Okresného úradu Košice -

katastrálny odbor (žalovaný 2/). Poukázal pritom na vecnú príslušnosť správneho súdu v zmysle § 6 ods. 2 písm. a) SSP.

3. Krajský súd v Košiciach nesúhlasil s postúpením veci z dôvodu, že žalobný návrh ani listinné dokumenty doručené Okresnému súdu Košice II dňa 25.11.2022 neobsahujú žiadnu z náležitostí podľa § 182 SSP, nakoľko absentuje označenie druhu žaloby, označenie napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia a deň jeho vydania, prípadne označenie výrokov, ktoré žalobca napáda, deň oznámenia napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia žalobcovi podľa § 181 ods. 1 alebo deň právoplatnosti rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora podľa § 181 ods. 2 alebo právoplatnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia podľa § 181 ods. 3, žalobné body, označenie dôkazov a vyjadrenie, či žalobca žiada nariadenie pojednávania. V prípade doručenia návrhu na začatie konania, resp. žaloby a listinných dokumentov, z ktorých nie je zrejmé čoho sa žalobca domáha a čo nimi sleduje, nemožno legitímne rozhodnúť o vecnej alebo kauzálnej príslušnosti. Vecnú či kauzálnu príslušnosť súdu je možné posúdiť až na základe určitej a zrozumiteľnej žaloby, podloženej relevantnými skutočnosťami a dôkazmi.

4. Krajský súd mal za to, že vec môže byť postúpená až potom, ako postupujúci súd bez pochybností ustáli, čo je predmetom konania a na základe uvedeného zistí povahu veci a vyhodnotí, či je potrebné vec v celku alebo v časti postúpiť správne súdu. Táto povinnosť s odkazom na rozhodovaciu činnosť kompetenčného senátu podľa krajského súdu nemôže byť prenášaná na súd, ktorému je vec postúpená. Preto vec predložil podaním sp. zn. 6S/9/2023-31 v súlade s § 18 ods. 4 SSP kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kompetenčný senát“).

5. Kompetenčný senát skúmal, či predložená vec po jej postúpení okresným súdom správne súdu patrí alebo nepatrí do správneho súdnictva. Z § 3 CSP vyplýva, že právomoc súdov v civilnom sporovom konaní je viazaná na súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa osobitného právneho predpisu neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány Slovenskej republiky. Odlišnú právomoc majú správne súdy, ktoré v súlade s § 6 SSP preskúmajú zákonnosť rôznych foriem činnosti verejnej správy.

6. Kompetenčný senát príslušný na prejednanie veci s účinnosťou od 1. augusta 2021 skonštatoval, že návrh podľa § 18 ods. 4 SSP bol podaný oprávneným subjektom. S účinnosťou od 1. júna 2023 pôsobnosť vo veciach správneho súdnictva prešla na Správny súd v Košiciach (porovnaj § 7a zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení). Z tohto dôvodu kompetenčný senát namiesto Krajského súdu v Košiciach koná so správnym súdom v Košiciach. Po posúdení veci kompetenčný senát prišiel k záveru deklarovanom vo výroku tohto uznesenia, ktorý odôvodňuje v nasledovnom texte.

7. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

8. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

9. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom a podľa § 6 ods. 1 rovnakého zákona správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánu verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve nepreskúmajú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc v civilnom procese.

11. Podľa § 55 ods. 3 SSP každé podanie posudzuje správny súd podľa jeho obsahu.

12. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

13. Platná procesnoprávna úprava súdneho konania zakotvuje povinnosť súdu posudzovať podanie účastníka konania podľa jeho obsahu, čo platí rovnako pre civilný súd (§ 124 ods. 1 CSP) ako aj pre správny súd (§ 55 ods. 3 SSP). Preto v prípade, ak z podania účastníka konania nie je zrejmé, čoho sa domáha, musí súd prostredníctvom procesného postupu odstraňovania vád ustáliť bez akejkoľvek pochybnosti, čo je predmetom konania; a teda či vec patrí do civilného súdnictva alebo správneho súdnictva. Prípadne, či prejednanie a rozhodnutie veci nie je osobitnou právnou úpravou zverené inému orgánu verejnej správy.

14. Súkromnoprávne vzťahy, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci, sú charakterizované najmä právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynuocovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Verejnoprávne vzťahy ako vzťahy upravené normami verejného práva sú postavené na princípe nadriadenosti a podriadenosti subjektov (princíp subordinácie). Pre tieto právne vzťahy je typické, že jeden zo subjektov (orgán verejnej moci) ukladá jednostranne druhému účastníkovi právneho vzťahu na základe zákona a presne ustanoveným spôsobom povinnosti prostredníctvom autoritatívnych administratívnych aktov aplikácie práva. V týchto vzťahoch vystupuje zjavne do popredia princíp nerovnosti účastníkov a chýba tu autonómia vôle podriadeného účastníka.

15. Kompetenčný senát poukazuje na to, že správny súd v zmysle § 55 ods. 3 SSP rovnako ako aj civilný súd podľa § 124 ods. 1 CSP posudzuje každé podanie podľa jeho obsahu. Z obsahu podanej žaloby je zistil, že žalobca sa domáha vyslovenia neplatnosti právneho úkonu a zrušenia vecného bremena, resp. zrušenia právneho úkonu povolenia vkladu o vecnom bremene k nehnuteľnosti podľa výpisu z LV č. XXXXX, parcelné číslo 3257/20, 3257/60, 3257/61, 3257/20, 3257/57, 3257/59 ako absolútne neplatného.

16. Podľa názoru kompetenčného senátu je potrebné vychádzať z určitej a prejavenej vôle žalobcu a to, že nepodal žalobu v zmysle správneho súdneho poriadku. Žalobca žiadal, aby Okresný súd Košice II. právny úkon povolenia vkladu (povolený pod V - 10878/2005) o vecnom bremene zrušil ako absolútne neplatný.

17. Kompetenčný senát mal za to, že žaloba žalobcu je žalobou civilnou podľa CSP. Súkromnoprávny rámec sporu v zmysle § 3 CSP prejednávajú a rozhodujú civilné súdy. V zmysle § 12 CSP je na konanie prvej inštancie príslušný okresný súd ak tento zákon neustanovuje inak. V tomto spore teda nie je možné aplikovať ustanovenia správneho súdneho poriadku, keďže nejde o správnu žalobu v zmysle § 177 SSP. V tejto súvislosti kompetenčný senát zdôrazňuje, že okruh strán sporu ako aj predmet konania v sporovom konaní určuje žalobca, ktorý je pánom sporu (dominus litis) a v prípade vadného podania vo veci samej nasleduje postup súdu v zmysle § 129 CSP.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Krajský súd v Košiciach dôvodne namietal postúpenie veci správneho súdu, pretože v danom prípade nejde o správnu žalobu, o ktorej by rozhodoval správny súd tak, ako to upravuje § 6 SSP a teda vec, ktorá by patrila do správneho súdnictva.

19. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti kompetenčný senát k záveru, že v zmysle § 2, § 3 a § 6 SSP a § 137 CSP nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a podľa § 12 CSP v spojení s § 13 a § 14 CSP je na konanie v prvej inštancii vecne a miestne príslušný súd uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia.

20. Podľa § 18 ods. 4 SSP sú súdy týmto rozhodnutím viazané, čo znamená, že sú v ďalšom konaní v prerokúvanej veci povinné vychádzať z právneho názoru, že prejednanie veci nepatrí do právomoci

správnych súdov. Žiadne svoje rozhodnutie potom nemôžu založiť na opačnom právnom názore, teda že by táto vec do právomoci správnych súdov patrila.

21. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 8 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.